

12 Nov 1890 Hoorn

L. D.!

Hier heb ik gelukkig de laatste te pakken, het is een hele toer, om die dingen te krijgen. En het eten is ook heel lekker, want heeft een bont. Ik heb een verhuurder honger. In de ochtend is een aanman kwam ook de brief van Hoorn 4.1.90

[Handwritten signature]

UITG. NED. H. W. AMIOT, DEL. HAAG

... een kaart uit 1896 verstuurd in 1898 de afzender schrijft: „ik heb gelukkig de laatste te pakken het is een hele toer, om die dingen te krijgen”

Vanaf 1899 kwamen er verscheidene bij, het is teveel om allen te noemen en we beperken ons tot de grootste en meest bekende.

Alfabetisch gaan we het rijtje langs: S. Bakker, Koog Zaandijk; N. Boon, Amsterdam (ook uitgever van het weekblad de Prins); J. Schaefer, Amsterdam (met een zeer warrig assortiment en van zeer fraai tot zeer slecht); J. Schalekamp, Buiksloot en Vivat, Amsterdam.

Over de firma Schalekamp doet nog een leuk verhaal de ronde, deze ging op de fiets (en toen in 1905!!!) Noord-Holland in, de kiekkast achterop, om zo zijn plaatjes te schieten.

Later is dat veranderd en is hieruit gegroeid de Stoomdrukkerij Schalekamp, dat moet ook wel want je komt — „Schalekampjes” van het gehele land tegen.

Naast voornoemde firma's mogen we zeker Jos Nuss uit Haarlem niet vergeten, deze gaf ook onder de naam „Tulp” zeer fraaie kaarten uit.

Vooraf de serie in het zgn. „Kunstchrome” behoort qua kwaliteit, opname en uitvoering tot de mooiste in Nederland. Ook de Hoornse horen daarbij.

Natuurlijk waren er ook Duitse firma's die Hoorn meenamen, meest in kleine aantallen, Trenkler-Leipzig

nam het meest voor zijn rekening, maar zijn Hoornse bijdrage is nu niet het puikje van de zalm.

Omstreeks 1905 kwam de firma Weenenk & Snel uit Den Haag met een serie kaarten, zij begonnen met mooie kaarten maar in de loop der jaren ging de kwaliteit van het gebodene hard achteruit.

Deze firma lag later veel in de clinch met de Amsterdamse firma Schaefer, over en weer beschuldigde men elkaar van plagiaat, en steeds stonden de heren tegenover elkaar voor de rechtbank.

In 1905-1906 kwam er wat het uiterlijk van de prentbriefkaart betreft een grote ommekeer, voor die tijd was er een grote ruimte aan de voorzijde uitgespaard. Hier kon men zijn zegje doen (zie kaart Amiot), een besluit van de postwet bracht hierin verandering, door de plaatsen van een verticale lijn (dwarsbalk) aan de achterzijde.

Nu kon men rechts het adres schrijven en links naam van de afzender met eventueel zijn mededelingen, aan de voorzijde schrijven was verboden, maar daar werd de eerste jaren nog wel de hand mee gelicht.

En tot de dag van vandaag is deze wijze van opdruk zo gebleven, het is dus duidelijk dat een kaart met aan de achterzijde doorgaande lijnen van voor 1906 stamt.

Na deze zeer kleine zijweg gaan we weer op de Hoornse kaartengeschiedenis over, omstreeks 1910 kwamen er wat kleinere winkeliers die kaarten uitgaven.

Echter in kleine serie's en in licentie, meest uitgave Tulp (zie daar), we kennen o.a. de winkelier W. Stalenhoef (Kerksteeg 21) en zelfs melksalon H. Schmidt (Groote Noord 5 b.d. Kaasmarkt!) begaf zich op het kaartenpad.

In de latere twintiger jaren komen we weer nieuwe Hoornse winkeliers tegen, de firma's Geerts, Boldingh en Koop zijn dan al lang verdwenen.

Als eerste noemen we J. Karssen (Ged. Turfhaven 66 typograaf en in schrijfbehoeften en sigaren) reeds in 1925. Even later gaven acte in présence de kantoorboekhandel J. Schrickx (Kerkstraat 8, de bekende bruine kaarten); J. W. van Berkum (Nieuwsteeg 20, koopman in galanterie met kaarten in een crème uitvoering).

En ook de firma Jacob Blokker (Breed 52rd met eveneens kaarten in bruine uitvoering), landelijk timmerden toen aan de Hoornse weg de firma Jospé, Arnhem; J. Sleding, Amsterdam en de reeds eerder genoemde Weenenk & Snel.

Oude firma's als Schaefer, Boon en Vivat waren al jaren niet meer in beeld, zoals reeds gememoreerd was het merkwaardig dat de prentbriefkaart in kwaliteit achteruit ging.

Niet alleen van uitvoering maar ook van opname, dit lag ook aan het feit dat men in de periode van ca. 1900 tot en met 1925 haast de gehele oude binnenstad in beeld bracht.

Vele buurtwinkels schaften zich, via de grote uitgevers, kaarten aan, meestal in bescheiden aantallen, en deze gingen grif over de toonbank.